

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelytől, hova ugy a lap tartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilatkozatok, cikkek stb. 1. tézendők.

Nyilatkozatok soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak terfogataért 4 krajczár. Hivatásos hirdetések külön árába szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Mezőgazdasági érdekképviselet.

I.

Földmívelési miniszterünk mindenben törekedvén hazánk mezőgazdasági ügyét előbbre vinni, az ennek érdekei képviseletére hivatott gazdasági egyletekre is kiterjesztette a figyelmét s meggyőződve, hogy ezek legelőbbre a hozzájuk kötött várakozásnak meg nem felel, ezért tűzte a mezőgazdasági érdekképviselet helyes organizálását.

E végből, hogy a külföld ez irányu legfejlettebb visznyai is ismertek legyenek, a magyarországi gazdasági akadémia igazgatóját Sipeki Balázs Arpad kir. tanácsost ezek tanulmányozására Délmetországba küldötte; a ki ezen tanulmány útjáról „Délmetország mezőgazdasági viszonyainak vázlatja; különös tekintettel gazdasági egyesületi szervezetre és működésére” czimben tüzetes jelentést terjesztett a miniszter elé.

A tanulmány Bajorország, Würtemberg és a badeni nagyhercegségre terjedt és a jelentésből látjuk, hogy a mezőgazdasági érdekképviselet szervezete ott ugyanaz, mint a hogyan az erdélyi gazdasági egylet azt hazánkban szervezni ezen év tavaszán javaslatba hozta.

Az itt jelzett jelentésből közöljük a „befejezés és javaslatok” egy részét, mint legérdekesebbet és tanulságosat, a mint következnek: Saját személyes és legközelebbi környezetének érdekeit képviselni senki sincsen inkább hivatva, mint minden mezőgazda önmaga.

Érdekeit azonban csak akkor képviselheti a mezőgazda önmaga, ha alkalma nyílik arra, hogy azt megfelelő módon és eredmény kilátásával teheti.

Ennek meg vannak a maga nagy nehézségei, mert a mezőgazda foglalkozása és egész életmódja oly természetű, mely a közös érdekek ápolása elé akadályokat gördít.

Azonkívül a mezőgazdasággal foglalkozók műveltségi állapotában és ebből eredő felfogásaikban oly nagy a különbség, hogy a közös érdekek feltüntetése nem könnyű feladat, mi a gazdai osztályok egyértelmű eljárását gátolja és látszólag lehetetlenné teszi. Pedig a gazdai osztályok tagadatlatlanul fennálló közös céljai feltalálásának, kiűzésének és megközelítésének kivált oly országban, melyben minden érdek a mezőgazdaság körül csoportosul, úgy állami, valamint társadalmi, főleg azonban mezőgazdasági szempontból elsőrendű fontosságu minden itt érintett tényezőre nézve.

Azok az okok, melyek miatt a mezőgazdák, kivált pedig azok, kik gazdaságukat saját maguk kezelik, az egyleti működéstől tartózkodnak, nem egykönnyen változtathatók meg. A gazdák tehát általában véve csekély haljamat mutatnak az egyesületi életre, a tömörülés szükséges és hasznos voltának elismeréséhez pedig a foglalkozás természetéből eredő nehézség leküzdésén kívül bizonyos műveltségi fok szükséges, mely nélkül az erre való belátás hiányzik és különben az egyesületi életet meddővé vagy lehetetlenné teszi.

Innét van az, hogy az egyleti tevékenységnek csak a mivel, tanult gazdák nyerhetők meg, a mezőgazdák zömét alkotó kisbirtokos köznép ellenben az erre való serkentést bizalmatlanul fogadja és attól, ha csak iránta jó akaratot tanúsító, rá erkölcsi hatást gyakorló értelmiség nem vezeti bele, határozottan idegenkedik.

De föltéve, hogy ily, a nép előtt tekintélyének örvendő értelmiség nem hiányzik is, a kisbirtokosság csak azon esetben hajlandó gazdasági egyletbe lépni, ha az nem kíván tőle magas tagdíjt, belépése után csakhamar hasznót lát és főleg, ha ezáltal sorsosai köréből nem kénytelen kilépni, hanem megszokott környezetében maradhat, továbbá községe határára nem igen kell kimozdulnia.

Minden oly egyesületi szervezet, mely az éppen felsorolt fővételeket nem zárja magába, a kisbirtokosokra nézve elveszti hatását.

Évtizedek tanúsága bizonyítja, hogy vidéki gazdasági egyesületeink, holott mindenfelé és többféle kísérletet tettek a végből, hogy a köznép magukhoz vonják, nem tudtak kellő eredményre jutni és csak ritka helyen sikerült a kisbirtokosság csekély töredékét az egyleti ügyek iránti részvétlenség és közönyösségből kimozdítani, pedig biztatásban és ígéretekben nem volt hiány.

E belsek okát véleményem szerint főleg a vidéki gazdasági egyesületek e szempontból hibás alapszabályaiban s egész szervezeteikben kell keresnünk.

Az egyesületek alapszabályaikban nem tudtak a köznép természetével és gondolkodásmódjával számot vetni és minthogy az nem alkalmazkodott az alapszabályokhoz, az egyesület s a kisbirtokosság között nem jött létre az a kapocs, mely az érdekeket kölcsönösen előmozdította s az ügynek javára vált volna.

Egyleteink alapszabályai és egész szervezete csaknem kivétel nélkül olyan, hogy azok leginkább a nagy- és középbirtok érdekeit szolgálják, de mint a példa mutatja azt sem mindenütt eredményesen tették és teszik. Köztudomásu dolog, hogy a nemzetre gyakorolt politikai nyomás megszűnése a gazdasági egyesületek azelőtt pezsdülő életét sok helyen érezhetően lohasztotta és az alkotmányos szabadság, a helyett, hogy az egyleti működésben való kedvet és esztette volna, sajnos apathiának nyitott tért.

Nyilvánvalónak bizonyult tehát, hogy a gazdasági egyletek azelőtt sürű látogatottsága nem egészen a gazdasági érdekek felkarolásának volt szentelve.

A „Székelyföld” tárczája.

Egy magyar dalia.

— Történeti adoma. —

Első Lajos magyar király Olaszországba vezette seregét. Nem jó kedvű volt ezt a fejedelm, kényszerű volt rá. Testvérét, András királyt, megölték a nápolyiak.

Sok jeles hadvezér követte királyát, a sok jó hadvezérnek sok dolga is volt akkor.

Azok közt a derék vitézek közt kitűntek a Laczkiai, Apor László erdélyi vajdának fiai, kik atyjuk keresztnevére neveztek Laczkfiaknak, Laczkófiaknak.

Az 1350-ki hadjáratkor Laczk Miklós és Pál, a Laczk név dicsőségének fentartói valának.

Miklós és Pál Luthenia városánál ötvened magukkal százhusz fegyveres lovaskatonát fogtak el, a Johanna és Tarentói Lajos zsoldosai közül.

A foglyokat diadalérettel vezette a király elé Luthenia városába a két vitéz testvér.

Furcsa látvány volt ez.

Az ötven magyar százhusz fogoly lovagot hajtott maga előtt. A foglyoknak kezei hátra voltak kötve, s a fékszar ott lógott a nyakukban.

Lön öröm és újongás a jelenet látásán.

Lajos király midőn meglátta az ékeiktől megfosztott vitézeket, arca elkomorult, szívéből a boszu kialudt, a nevelés alakokat jól szemügyre vevén, parancsolá:

— Oldozzatok fel a nyomorultakat, lássák nem ellenséggel van dolguk.

A szabadon bocsátott foglyok bámulták a király nagylelkűségét. Ekkor vacsorához ültette a kiéhezett s a kötél bilincsei által megkínzott hadfiakat, s megparancsolá, hogy legkisebb bántalmuk se legyen a foglyoknak, mert ők ezen hadjáratnak nem okai.

Másnap fegyvereiket elszedve, szabadon bocsátá őket. Tovább ment a győztes magyar sereg; bálványozott királyának szíváfájdalma sajgott ereikben.

Egy jelenet tárul fel előttünk ama táborozásból, mely történeti képünk kiegészítésül szolgál.

Sumpria városát ostromolták a magyar hadak.

A nápolyi magyar had fővezére Laczk István volt, mellette küzdött fia, az ifju Dienes.

A várost minden áron be kellett venni; a gyilkos tett bűnrészesei ide zárták el magukat.

Lajos király szívére kötötte a derék hadfiakat, hogy a várat bevegje.

Midőn az erődöt megpillantá Laczk István uram, fejét megosóvalta s nem kis aggodalommal

nézett felé. — „Itt ügyesség és bátorság kell, de hála Istennek ez nem hiányzik, tehát előre!”

A vezér csatakiáltására, mint oroszlanok rohantak a vár falának a jó magyar vitézek, élükön Laczk Dienes, a vezér daliás fia.

A fal magas volt, latorja nélkül meg nem hágható, ez pedig nem volt a táborban, ehhez nem vala készülve a sereg.

Nem tett semmit, a vitézségnek mi sem állhat ellent.

— Hány öl ez a fal, mely diadalmunknak ellene áll? — kiált Dienes, az ifju lovag.

— Jó két öl uram, — felelt egy természetes német ember.

— Dölj a falnak arccal, s erged hátadat nyergül használnom míg meghágom a falat; szólt kérése az ifju.

Hebinger, a természetes német lovag az ifju szeméi lesújtották a mérlegezőt, fejét a falnak dőlve, engedé magát eszközül felhasználtni.

Dienes csak nézte darab ideig, vajjon nem tréfál-e ezen hosszaláb ember, de az nyugodtan a falhoz tapadva, mozdulatlan állt, mint kőszobor.

(Folytatása következik.)

A mezőgazdák osztályai közül egyik sem szorul annyira arra, hogy érdekei egyesület útján előmozdittassanak és gazdálkodásának számos akadályai annak segélyével elháríttassanak, mint a kisbirtokos osztály.

A köznép és még inkább a nagy birtokosok úgy intelligentiájuk, valamint befolyásukkal a kormányzatra s a társadalomra, oly helyzet alakulását idézhetik elő, mely mellett érdekeiket lehetőleg megóvhatják s a törekvéseikben függetlenebb mozgást fejthetnek ki. Ha nagy- vagy középbirtokos nem jól viszi gazdaságát, ennek okát még idejekorán felismerve, többnyire nem nagy nehézséggel változtatlat azon és felkeresheti azokat a segélyforrásokat, melyek bajai megszüntetésére neki alkalmasoknak tetszenek és ha azokat helytelenül választotta meg, ezért főleg saját magát okozhatja.

A kisbirtokos azonban legtöbbször nem tud segíteni magán, miben részint tudatlansága részint gyámoltalansága gátolja és ha magasabb, állami jól felfogott szempontból nem támogathatják a tehetetlen kisbirtokost, akkor a közigazdaság e nagyfontosságú tényezője nem teljesíti és magára hagyatottan sohasem teljesítheti az állami életben a neki jutó fontos feladatot.

A művelt külföldön és nevezetesen Németországban már régóta az a meggyőződés vert gyökeret, hogy a köznép gazdálkodásának módja döntő befolyást gyakorol az állami élet alakulására és mint az általam ismertett Dél-németország három államának példája mutatja kormányaik közreműködésével és hathatós támogatásával, többszöri javítással oly szervezetet adtak a gazdasági egyleti ügynek, hogy annak keretében a mezőgazdaság minden osztálya, nevezetesen a kisbirtokosság is feltalálja érdekei hathatós képviselését és előmozdítását.

Ezért és mert a kisbirtokos ily szervezeti egyesületbe való lépéssel rá nézve is alig érezhető áldozatot hoz és a nélkül, hogy saját sorsosai társaságából kiemelkedve oly társadalmi körbe kellene keverednie, hol tudatlansága és ügyefogyottsága következtében alárendelt és passzív szerepre volna utalva, szívesen vesz részt az egyleti élet mozgalmában, melyből nemcsak hasznot lát, hanem, mely önértékét emelve, mivelő hatást is gyakorol rá.

E szervezet abban áll, hogy az egyleti tevékenység egy részt a végéig, — úgy szólván a kunyhóig hatolva, — decentralizálva van, másrészt azonban a szellemi erők oly centralizációjáról is gondoskodva van, hogy az egyleti működés több lépcsőfokon egymással szerves összefüggésbe jöjvén, természetileg s a lépcsőzet minden fokán, az autonóm jogok épségben tartása mellett, — mi a működéshez való kedvet éleszti, — magasabb szempontokat követő törekvés szolgálatában áll.

A gazdasági egyesülés e szervezése mellett a kisbirtokos nép a helyi (községi) vagy a járási körben talál alkalmat óhajai, kívánságai vagy bajai elmondására, — ha azok jogosultaknak ismertetnek el, a második fokon álló kerületi kör választmányában keltethetnek viszhangozt, sőt itt orvoslásban is részesülhetnek, innét pedig a harmadik fokot képező központi vezetés hivatalos tudomásra jutnak.

Utóbbi, intézkedési joggal s az erre szükséges eszközökkel rendelkezvén, mind azt megteheti, mit e baj megszüntetésére alkalmasnak lát, vagy ha olyast kellene tenni, mi erejét vagy hatáskörét túlhaladja, összeköttetéseinél fogja a kormányzat s a törvényhozás elé oly javaslatokkal állhat, melyek nagyobb szabású intézkedésekre vezethetnek.

E szervezet mellett tehát mód nyílik arra, hogy a felmerülő közérdekű eszmék és kérdések úgy felmenő, valamint lefelé menő

irányzatban, a lépcsőzet minden fokán fontolóra vétessenek, mi a nyilvánuló és számba vehető mindennemű érdekek kielégítését vagy legalább is azt teszi lehetővé, hogy minden mezőgazda a fenforgó ügyekre nézve észrevételeit vagy kívánságait illetékes helyen és meghallgattatása reményében kifejezésre juttathatja.

Ha hasonlattal kellene a gazdasági egyleti ügy ezen szervezését jellemezni, azt azon berendezéssel lehetne összehasonlítani, melynek bámulatos tökéletességű példáját az állati vérkeringésben látjuk. A szívből, a vérkeringés központi szervében, oly erő lakozik, melynek segélyével lépcsőfokozaton (emésztőszervek, tüdő) szétterjeszti a vért az egész testben és ugyancsak hatalmas erejénél fogva visszahívja azt a test legvégsőbb elágazásaiból. Az egészséges testben a vérkeringés szabályszerűen megy végbe s egy pillanatra szűnhet meg halálszedelem nélkül, a mely testrészen pedig a vérkeringés tespedez, az sorvadásnak, indul, mely bajt jelez és melyet az egész szervezet zavartalan működése érdekében gyógyítás alá kell venni.

Sipeki Balázs Árpád.

Igazságügyi törvénytervezetek. Az igazságügyi miniszter egyszerre három új törvénytervezetet bocsátott közre nyomtatásban. — Az egyik a csődtörvény (1881: XVII. módosításáról szóló törvény előadói tervezete, mely 66 novellás szakaszból áll a hozzá való indokolással. A novellában különösen a megtámasztási jog, a csődnemelés, a tömeges gondnok és választmány hatásköre, a kielégítési eljárás és a kényszereljárás esik lényeges módosítás alá. — A második fizetés megszüntetéséről és csődön kívüli egyezségről szóló, 46 szakaszból álló indokolt javaslat, mely meghatározza azon föltételeket és eljárási módokat, melyek mellett az inszolvens adós hitelezőivel legalább 50 százalékban (ezen alul nem) kiegyezhet s erre a bíróság segélyét csődeljárás nélkül igénybe veheti. — A harmadik a fizetése képtelen adósok vagyonát érintő jogcselekmények csődön kívül való megtámasztásáról szóló előadói tervezet és indokolása. A 38 szakaszból álló tervezet lényeges szükségét pótol s azon u. n. kijátszási jogügyletek megtámasztásáról szól, a melyekkel a végrehajtás elől az adósok sok esetben vagyonukat menteni akarják. — A javaslatok fölött most természetesen a jogászati szakszerű kritika fog szólni, mielőtt azok végleges törvényjavaslat alakjában az országgyűlés elé kerüljenek.

Az általános belpolitikai helyzet — mint a P. H. írja — a legutóbbi napokban sokféle fejtorést okozott, anélkül azonban, hogy az újabb pozitív ismertető jeleket sikerült volna a találgatásoknak konstatálniok. A mennyire mi vagyunk az ügyek mostani állásáról tájékozva, külső változások a helyzetben még csakugyan nincsenek, bár ebből különös megnyugvást egyetlen politikai párt sem merithet magának.

Az ellenzéki lapok hangjának szelidülése a honvéd-szobor, illetőleg a Hentzi-szobor ügyében mindenestre enyhített valamit a helyzeten, azonban tökéletes áttérés némely ellenzéki lapnak az az értesülése, hogy ő felsége legközelebb Budapestre jön bizonyos ügyek elintézése végett. Ilyesm, sajnos, egyáltalán nincs kilátásban. Azok is nagyon csalatkoznak indokolatlan várakozásukban, a kik még mindig azt hiszik, hogy ezen áldatlan ügy Szapáry Gyula miniszterelnök bukását vonja maga után. Legilletékesebb helyen egyáltalán semmi hajlandóság sincs arra, hogy az ország kormányát a parlamenti kisebbség tetszése vagy nem tetszése szerinti rendezék be, a mi a parlamenti kormányzás elvével akkor sem férne össze, ha különben a kormány feje nem is részesülne a korona oly bizalmában, a milyenben valósággal részesül.

A helyzet belső kérdéseit az egyházpolitikai ügyek képezik s ezekben újabb fordulat nem ál-

lott be. A kibontakozás nehézségei éppen abba állanak, hogy a kabinet az ország nagy érdekei miatt most inkább szükségét érzi a szolidaritásnak, mint azelőtt. Kétségtelen azonban, hogy az egyházpolitikai ügyekben még mindig nagy nehézségek forognak fön, a melyek parlamenti körökben is folytonos nyugtalanságot okoznak. A közvetlen jövőben tehát ismét ezek a kérdések fognak dominálni s megoldásuk módja mindenestre olyan lesz, mely minden kalandosság kizárása mellett a felekezetek és pártok közötti nyugtalanság lecsillapítására alkalmas leend.

A kormányt úgy látszik az a meggyőződés vezeti, hogy az új viszályok és összeütközések elviseelésére az ország mai állapota nem alkalmas s a parlament felhalmozódott munkáját egyelőre lehető békességgel szükséges elvégezni. Ebben a meggyőződésben különben a szabadelpvűpárt minden tagja osztozik.

Hogy ezen törekvés folytán a kabinetből Csáky Albin gróf miniszteren kívül (a kinek távoztása csak elhalasztott dolog) ki fog-e lépni más is ez az utolsó időben ismét bizonytalanná vált, de ha meg is történne, a helyzetet lényegében érinteni nem fogja.

Az új nagykövet.

A hivatalos lap a következő királyi leiratot közli:

Kedves Szögyény-Marich! Kinevezem önt rendkívüli és meghatalmazott nagykövetemmé ö feladása a német császár és Poroszország királya mellé, s egyúttal önmre bízom a diplomáciai képviselőlet rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri minőségben a mecklenburg-schwerini, mecklenburg-strelitzi és oldenburgi nagyhercegi udvaroknál, valamint Braunschweig uralkodókormányzatjánál.

Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 24-én.

Ferencz József, s. k.

Kálnoky, s. k.

Ifjabb Szögyény-Marich László 1840. november 12-én született. Parlamenti pályáját a Deákpart soraiban kezdte s bár nem tartozott a ragyogó szónoki tehetségek közé, hamar megnyerte az ellenzék rokonszenvét is kiváló szellemével és jó modorával. Már 1869-ben megválasztották a delegációba s az alig 29 éves fiatal emberre a külügyi albizottság előadói tisztét ruházták. Szögyény igazolta is a várakozást. A német-francia háború idején nyíltan állást foglalt ama körök ellen, melyek azt akarták, hogy semlegességünkkel kilépve, a francziáknak keljünk segítségükre és a delegációban tartott beszédében nem habozott kijelenteni, hogy a „neutrális politika annál biztosabban fogja gyümölcsét meghozni, minél őszintébben fogjuk minden utógondolat nélkül azon szervezést elfogadni, melyet a német államok egymásközi viszonyaik rendezésére nézve a legelőszérűbbnek találандnak.“ Az események igazolták, hogy Szögyény a helyes irányt mutatta meg.

A külügyi bizottságon kívül Szögyény tagja volt több képviselőházi bizottságnak. Midőn 1875-ben a Deák-párt és a balközép közt a fuzió létrejött, a volt Deák-párt egyrészre a báró Senyenyey Pál vezérlete alatt konzervatív ellenzékké alakult. Hozzája csatlakozott ifj. Szögyény-Marich László is, de a legközelebbi képviselőválasztásnál már szabadelpvű programmal lépett fel és meg is választatván, a kormánypártnak legtevékenyebb és legképzettebb tagjai közé tartozott; 1882-ben, midőn Ördödy Pál a közlekedési tárcától meg akart válni, ugy a párt, mint a kormány neki szánta a közmunkaminiszteri állást. Kinevezetése csak azért maradt el, mert a szabadelpvű párt tekintélyes tagjainak, köztük Szögyénynek is, sikerült Ördödy Pált rábírni, hogy a közlekedési tárcát megtartsa. Midőn Kállay 1882-ben közös pénzügyminiszterré nevezetett ki, a király és a kormány bizalma ifj. Szögyény-Marich Lászlót hívta meg a külügyi osztályfőnöki állásba. Előtte e tisztség egyszerű hivatal volt, de az ő széles látköre, előkelő műveltsége az első osztályfőnöki állást nagyfontosságúvá tette és ez állásában a külügyminiszter személyének mintegy alteregója volt.

A magyar delegációk ülésén az a fontos szerepe volt, hogy a külügyminiszter nevében magyar nyelvű nyilatkozatokat tett és képviselte a miniszteriumot. Az ő kezén fordultak meg először nemcsak a folyó ügyek, hanem a legkényesebb

természeti nemzetközi aktualitások is. Ő felsége utazásaiban, melyeket fontos politikai kérdésekkel kapcsolatban tett, rendszeren kíséretében láttuk Szögyény osztályfőnököt is; így volt ez akkor is, midőn királyunk a berlini udvart látogatta meg. A közös vám- és kereskedelmi értekezleteket, a mennyiben ezek külállamokkal kötendő szerződésekre vonatkoztak, ő vezette, így az osztrák-magyar német vámtárgyalásoknál már magyar miniszter korában is még mindig ő elnökölt.

Biztos, józan ítélet, a legkényesebb helyzeteknek gyors felismerése párosul benne a hivatalnoki szivós szorgalommal, lelkiismeretességgel és szigorú pontossággal.

A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet közgyűlése.

A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet idei rendes közgyűlését f. évi október 30-án tartotta meg a városháza tanácstermében, özv. Cserey Jánosné ömeltósága elnöklete alatt. A gyűlésen az egylet tisztviselői kara teljes számban s a tagok közül nehányan vettek részt.

Özv. Cserey Jánosné elnök a megjelenteket üdözölve egy szép és emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. A megnyitó beszédet lapunk jövő számában közöljük.

Ezután felolvastattott a titkári jelentés, melynek adatai szerint a nőegylet által a lefolyt évben 6 fillérestély és 1 farsangi táncmulatság rendeztetett.

A fillérestélyek tisztajövedelme	142 frt 64 kr,
A farsangi kalikó-bál jövedelme	103 frt 76 kr,
s így összesen	246 frt 40 krt

eredményezett.

Ezen összegből a mult karácsonyi, husvéti és időközi szegény segélyezésre

Drágos László árváinak	103 frt — kr
A bereczki tűzkárosultaknak	10 frt — kr
A bereczki tűzkárosultaknak	10 frt — kr
A felvidéki inségeseknek	25 frt — kr
A kézdivásárhelyi tűzoltóegyletnek	10 frt — kr
A voreskeresztgyeletnek	10 frt — kr

összesen 168 frt — kr

egyszázhatvanhatsz forint segély adatott, ezenkívül a helyi elemi iskolákhoz 6 frt értékű jutalomkönyv vásároltatott.

Az ekként megmaradt s a tagdíjakból befolyt összegből évközben 150 frt az alapszabályok értelmében az alapítke gyarapítása végett takarékpénztárba helyeztetett.

Az egylet alapvagyona jelenleg meghaladja a 2000 frtot.

A titkári jelentés szerint az év folyamán 5 választmányi ülésen 33 tárgy nyert elintéztést. A választmányi ülések a tagok élénk részvétele mellett folytak le.

Az egyleti életből még felemlítésre méltó, hogy a nőegylet testületileg tisztelgett annak idején gr. Bethlen András földmívelési miniszter urnál, ki városunkat a brassó-háromszék megyei vasut megnyitása alkalmával szerencsételtette. Ez alkalommal Székely Jánosné urnó mondott az egylet nevében csinos üdvözlő beszédet, mire öcczelencziája szivélyes válaszbán mondott köszönetet.

Az Emke idej Budapestén tartott közgyűlésén az egylet magát mint alapító, özv. Nagy Mózesné urnó egyleti alelnök által képviseltette, ki eljárásáról a közgyűlés előtt beszámolt.

A titkári jelentés végül kiemeli özv. Cserey Jánosné ömeltóságának az egylet érdekében kifejtett buzgalmát, mely az őt ért különféle családi veszteségek sulya alatt sem csökkent. Köszönetet szavaz az egylet alelnökeinek, kik az anyagi és szellemi sikereit az egylet mulatságainak ügybuzgó eljárásuk által biztosították.

Ezután olvastattott a pénztárnoki jelentés, melyet az érdeklődő közönséggel annak idején egész terjedelmében közlünk.

A számvizsgáló bizottság jelentését Fejér Antal b. elnök ur olvasta fel, e szerint a pénztár teljesen rendben találtatott s a felmentvény a közgyűlés által megadatott.

A tárgysorozat szerint következett volna a tisztujtás, de mert a közgyűlés nem volt annyira népes, hogy ezen fontos ténykedés kifogástalanul megejthető legyen, a választás megejtése 1893.

évi január vagy február havában tartandó rendkívüli közgyűlésen eszközöltetik.

Ezután elnök előterjeszti Háromszék vármegye fi-árva- és szeretetházának létesítő bizottsága átiratát, melyszerint nőegyletünkől egy ágyfelszerelésre 40 frt összeget kér. A közgyűlés a 40 frtot a jelzett célra egyhangulag megszavazza.

Elnök ömeltósága előterjeszti, hogy özszerűnek látna a város által tervbe vett felsőleányiskola létesítése esetén, hogy azon célra a nőegylet is alapvagyonából nagyobb összeggel járulna. Közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy a felsőleányiskolának létesítése esetére az egylet alapvagyonából 1000 frt, az az egyezer forintot hajlandó a létesítő bizottság kezébe átadni s erről a városi tanács értesítése az ügy előmozdítása végett, elhatároztatik.

Fejér Antal indítványa, hogy jövőre az egylet közgyűléseit, a polgári évre való tekintettel az év első hónapjaiban tartsa, elfogadtatott.

Ezután elnök megköszönve a megjelentek szives buzgalmát — a közgyűlést bezárta.

Különfélek.

— **Bucsuestély.** Benedek István m. kir. honvéd alezredes, ki 7 éven át volt a kézdivásárhelyi zászlóaljparancsnok, saját kérésére nyugalmába vonulván, a kézdivásárhelyi társadalom, melynek a távozó főtiszt mindj általánosán tiéztelt tagja s egyik irányadó vezéralakja volt, mult szombaton fényes bucsuestélyt rendezett az Unió-kerti szinkörben. Régi szép szokás városunkban, hogy a távozó parancsnokokat megünneplik, de soha bucsu oly szivélyes nem volt, mint ez. A köszöneretet a bucsubanketten számos szép toaszban nyert méltó kifejezést, melyek mind a derék parancsnokot eltették. És mindama sok rokonszenves tünetés, mely egy a banketten, mint azután az összes társadalom részéről a távozó iránt nyilvánult, mind-mind a nagyon kiérdemelt köszöneretet kifolyása volt. Az a páratlan szivjóság, az a nemes gondolkodás s igazi érdeklőség minden szép és jó ügy iránt mindig kedves emlékünkből fogják a távozót megtartani.

— **A Cserei-jószág kérdése.** Kézdi-Vásárhely városának egy rég táplált ohajtása teljesült a napokban. A belügyminiszter ugyanis helyben hagyta a város által a Cserei-jószág megvétele iránt kötött adás-vévisi szerződést. Az értékes, szép, nagy jószág a város szivében a város tulajdonába jött s nemsokára elkezdetnek azok a régen várt haszuos beruházások, miket oly régen tervezünk, de helyszüke miatt soha sem lehetett keresztül vinni. A vásárt, mint Kézdi-Vásárhely város haladásának egyik fontos tényezőjét, őszinte örömmel ödvözljük.

— **A halottak napját** Kézdi-Vásárhelyt kedden este a szokott kegyeletes érzésekkel ünnepték meg. Mindkét temetőt fényesen ki volt világítva s ezernyi nép hullázmzott a sirkertekben, néhány órát szentelve elhunyt kedvesei emlékének. Ha az ember halottak napjának estéjén magasabban fekvő helyre ment fel, pompás látvány terült el szemei előtt. A sikon elterülő faluk temetői mind ki voltak világítva s a sok mécses és gyertya mind megannyi csillag ragyogott az éjszakában.

— **Baró Fejérváry honvédelmi miniszter** mult hó 30-án vette át Bécsben a király személye körüli miniszterium ideiglenes vezetését. Baró Fejérvárynak a miniszterium palotájában rendeztek be egy több tereméből álló lakosztályt. Szögyény-Marich László, az új berlini osztrák-magyar nagykövet, Berlinbe utazott, hogy átnyujtsa megbízó levelét, de ebből az alkalomból csak pár napig marad ott s később családjával együtt költözik oda.

— **Baross Gábor szobra.** A Baross-szobor bizottság, melynek védelnöke Vaszary Kolozs hercegprímás, gyűjtőívét kibocsátotta. Az adakozásra való felhívás, melyet Jókai Mór irt, a következő: „Ércz szobrot annak, a ki életében is ércz volt! Mintája az igaz férfunak, a hazafinak, a kormányférfinak. Kinek alkotásait hirdeti vas és arany. A ki Magyarországot önmagához közel hozta. A ki a honi ipart és kereskedelmet saját piedestáljára állította. A ki vaskaput tört Dunánknak, aranykaput épített Fiuménknak. Baross Gábor szobra legyen az utókor előtt látható jelvénye a munka megdicsőítésének. A nép filléréiből gyűljön össze az ércztömeg, mely szobráat alkotni fogja. A hatalmas alak, ki életében, mint Atlasz, hordozta vállán hazáját, hordozza azt ez érczszobor alakjában

is az idők végtelenségéig!“ E felhívással fordult a bizottság a nemzethez Baross Gábor emlékének méltó megörökíthetése végett. A nemzethez, mely életében annyi ragaszkodással viseltetett iránta, halálában mélyen gyászolta, hogy állithassuk fel lehetőleg mielőbb a fő- és székváros keleti pályaháza előtti díszes téren azon legfiú érczszobráat, kinek nagy alkotásai között legnagyobb mégis a hazai közlekedésügy ujjiateremtése vala.

— **Halálozás.** Mult hó 30-án hunyt el Kolozsvárt özv. Szász Károlyné, szül. Münstermann Fanni asszonyság. Tisztas agg matróna volt, kinek aladásus élete nagyban emlékeztet a görög és római atyák életére. Derék fiakat nevelni és így szolgálni hazájuk ügyét vala azoknak legszebb becsvágyuk s valóban, ha nézzük özv. Szász Károlyné asszony gyászoló fiait, elmondhatjuk, sok ilyen anyát a magyar hazának. Két fia püspök, egy egyetemi tanár, valamennyi társadalmi életünknek kiváló alakja. A ki ilyen gyermekeket adott hazájának, az megérdemli, hogy hálakoszorut tegyünk ravatalára és példánykép gyanánt említsük nevét közeliismerés között mindenkor.

— **Meghívó.** A kézdivásárhelyi nőegyesület a házi szegények javára, folyó hó 5-én, azaz szombaton, a városház dísztermében fillérestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Felolvasás, Nagy Károly ur által. 2. Szavaltat zenekisérrettel, altorjai Márton Benedek erdőgyakornok ur által. Műsor után táncvigalom, Szöke Pista zenekarának közreműködése mellett. Belépti-díj: Személyenkint 30 kr. Kezdeté este 8 órakor.

— **Érdekes polgári házasságot kötött** Prágában egy jamaikai ültetvényes; hat évvel ezelőtt megismerkedett egy Ehrenstein nevű zsidóleánnyal s most eljött messze tengeren tuli hazájából, hogy nőül vegye választottját. A jegyesek előbb a rabbinál jelentkeztek, de ez vonakodott őket összeadni, minthogy különböző vallásnak; erre a mátkapár felekezetrőlkülinek vallotta magát és az esküvő megtörtént a prágai városháza tanácstermében. Az esketést a polgármester végezte. A vőlegény jelentékeny összeget adományozott a város szegényei javára.

— **Az orosz zsidók amerikai telepítése.** Hirsch báró által az argentiniai köztársaságban alapított zsidó telepítések, mintán a telepítésre alkalmas nagy darab területet sikerült megszerezni, minden tekintetben beváltak. Eddig a következő telepek alakultak: Sta-Fé tartományban Mososwille telep 10 000 hektárnyi területen. Ezen a telepen száz család lakik; a második telep Mauritio (Buenos-Ayres tartomány), huszonötezer hektár területen, melyen kétszáz család lakik; a harmadik telep végre a Clara-telep, három községgel, melyekben háromszáz család talált új hazát.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Sz. 5049/1892.

polg.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Egerpatak községben gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 10. § ához képest az egyezség megkísérlésére, a kártalanítási összegnek a költségek levonása után fennmaradó része, valamint a részesedési arány megállapítása végett tárgyalási határidőül 1892. évi december hó 14-ének d. e. 8 órája ezen kir. törvényszékhez Vajna Dénes kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett.

E határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, a tárgyalásra való megjelenésre azon hozzáadással idéztetnek, hogy ha meg nem jelennek, a kártalanítási összeghez való részesedési arány egyezség esetében a megjelent igényjogosultak megállapodása szerint; egyezség létre nem jövelele esetén a megjelent igényjogosultak által előterjesztendő adatok alapján fog megállapíttatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék üléséből, 1892. október hó 17-én.

Ponori Sándor,
elnök.

Perényi Ferencz,
jegyző.

Pályázati hirdetemény.

A kézdivásárhelyi takarékpénztárnál pénztárnoki állásra pályázat nyittatik. Évi fizetés első próba évre 600 frt és egy százalék jutalék; véglegesítés esetén a második éven kezdve 700 frt és egy százalék jutalék. A megválasztott biztosítéskul köteles évi fizetésének megfelelő összeget készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírokból letenni. A kort és képzettséget igazoló pályázati okmányok folyó év november hó 25-ig a kézdivásárhelyi takarékpénztár igazga-tóságához czimzendők. Az állás azonnal, de legkésőbb december 15-ig elfoglalandó. Kézdi-Vásárhelyt, 1892. október hó 26-án.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár igazgatósága.

KATHREINER

Kneipp-malata-kávéja.

Csakis ezzel a védjeggyel valódi. Utánzásoktól óvakodjunk.

Felülmulhatatlan kávépótlék.

Kapható mindenütt.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

A l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat	Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érck.)	regg. 10.09	éjjel 12.53
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.20	este 7.23	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szében felé)	(érck.)	" 10.31	" 12.53
Botfalú	"	" 4.48	" 7.47		(ind. érck.)	" 10.47	" 1.18
Földvár	"	" 5.07	" 8.03	Tövis (vend., elágazás Arad felé)	(ind. érck.)	d. u. 12.28	" 2.49
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.23	Nagy-Enyed	(érck.)	" 1.08	" 3.47
Apáca	"	" 5.42	" 8.37	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érck.)	" 1.35	" 4.07
Köpecz	"	" 6.02	" 8.57		(ind. érck.)	" 2.21	" 4.40
Agostonfalva	"	" 6.09	" 9.04	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érck.)	" 2.31	" 4.52
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.20		(ind. érck.)	" 3.08	" 5.20
Homoród	"	" 6.55	" 9.46	Kolozsvár (vendéglő)	(érck.)	" 3.18	" 5.26
Kacza	"	" 7.12	" 9.59		(ind. érck.)	" 5.14	regg. 6.52
Bene	"	" 7.32	" 10.20	Nagy-Várad (vendéglő)	(érck.)	este 6.08	" 7.40
Erked	"	" 7.52	" 10.36		(ind. érck.)	" 10.44	" 11.51
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.03		(ind. érck.)	" 11.04	" 12.09
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.19	Budapest	(érck.)	regg. 6.35	" 8.40
		" 8.53	" 11.29				regg. 7.30

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.30 d. u. 1.10 d. u. 5.00	Brassó	indul reggel 5.20 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" " 4.47 " 1.37 " 5.17	Szász-Hermány	" " 5.39 " 9.09 " 3.29
Páva-Zabola	" " 5.04 " 1.44 " 5.34	Prázmár	" " 6.01 " 9.31 " 3.53
Kovácsna	" " 5.26 " 2.16 " 6.06	Kökös	" " 6.14 " 9.44 " 4.06
Barátos	" " 5.46 " 2.41 " 6.36	Uzon	" " 6.27 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" " 6.01 " 2.56 " 6.51	Kilyén	" " 6.42 " 10.12 " 4.38
Eresztvény	" " 6.18 " 3.13 " 7.08	Sepsi-Szentgyörgy	" " 7.04 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" " 6.53 " 3.53 " 7.48	Eresztvény	" " 7.31 " 10.59 " 5.31
Kilyén	" " 7.03 " 4.03 " 7.58	Nagy-Borosnyó	" " 7.49 " 11.17 " 5.53
Uzon	" " 7.17 " 4.19 " 8.12	Barátos	" " 8.13 " 11.41 " 6.22
Kökös	" " 7.30 " 4.32 " 8.25	Kovácsna	" " 8.40 " 12.08 " 6.40
Prázmár	" " 7.47 " 4.51 " 8.47	Páva-Zabola	" " 8.53 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" " 8.07 " 5.14 " 9.07	Imecsfalva	" " 9.08 " 12.36 " 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.25 " 5.32 este 9.25	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.26 d. u. 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.